

AMY E. BLACK (editor) predă Științe Politice la Wheaton College. A obținut o licență la Claremont McKenna College și a susținut un doctorat la Massachusetts Institute of Technology. Printre cărțile sale se numără: *Honoring God in Red or Blue. Approaching Politics with Humility, Grace, and Reason*; *Religion and American Politics. Classic and Contemporary Perspectives*, editată împreună cu Douglas Koopman și Larycia Hawkins; *Beyond Left and Right. Helping Christians Make Sense of American Politics*; *From Inspiration to Legislation. How an Idea Becomes a Law*; și *Of Little Faith. The Politics of George W. Bush's Faith Based Initiatives*, împreună cu Douglas Koopman și David Ryden. A semnat articole, recenzii și comentarii pentru *Christianity Today*, *Books & Culture* și *The Christian Science Monitor*.

BISERICA ȘI POLITICA

5 perspective

AMY E. BLACK (EDITOR)

Contributori:

J. Brian Benestad, Robert Benne, Bruce Fields,
Thomas W. Heilke și James K. A. Smith

Prefață de Radu Preda

Traducere de Ibrian Cărmidaru

Oradea, 2024

Five Views on the Church and Politics

Copyright © 2015 by Amy E. Black, J. Brian Benestad, Robert Benne, Bruce Fields, Thomas W. Heilke, and James K.A. Smith

Published by arrangement with HarperCollins Christian Publishing, Inc.

© Editura Decenu.eu, 2024, pentru prezenta ediție

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări este permisă numai cu acordul scris al editurii.

Dacă nu există în text altă precizare, citatele biblice sunt preluate din Biblia, Ediția Dumitru Cornilescu revizuită (EDCR) © 2019, 2022 Societatea Biblică Interconfesională (SBIR) / British and Foreign Bible Society (BFBS).

Redactor: Daniel Cojiță

Corectura: Mirela Ștefan

Tehnoredactare: Gabi Giulușan

Concepție grafică și copertă: Gabi Giulușan

Imagine copertă: Francesco Paolo Hayez, *Papa Urban al II-lea predicând în Clermont Prima Cruciadă* (1835), detaliu. Domeniu public.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Biserica și politica: cinci perspective / contributori: J. Brian Benestad, Robert Benne, Bruce Fields, ... ; ed.: Amy E. Black ; pref. de Radu Preda ; trad. din lb. engleză de Ibrian Cărmădar. - Oradea : DECENU.EU, 2024
Index

ISBN 978-630-6658-05-3

I. Benestad, J. Brian II. Benne, Robert III. Fields, Bruce IV. Black, Amy E. (ed.)
V. Preda, Radu (pref.) VI. Cărmădar, Ibrian (trad.)

2

32

Editura Decenu.eu

Oradea, Aleea Emanuil Godju, 2

Tel/WhatsApp: 0720.770.282

Web: <https://libraria.decenu.eu/>

Email: libraria@decenu.eu

Tipar executat de Print Expert, Oradea

CUPRINS

Prefață	
PUTERE VS SLUJIRE — MECANISME SOCIAL-TEOLOGICE	ix
Radu Preda	
Introducere	
TRADIȚII CREȘTINE ȘI ANGAJAMENT POLITIC	1
Amy E. Black	
Capitolul întâi	
CONCEPȚIA ANABAPTISTĂ (SEPARATISTĂ)	19
Thomas W. Heilke	
Răspunsuri:	
Un răspuns luteran: Robert Benne	63
Un răspuns al bisericii afro-americane: Bruce L. Fields	67
Un răspuns reformat: James K.A. Smith	73
Un răspuns catolic: J. Brian Benestad	79
Capitolul doi	
CONCEPȚIA LUTERANĂ (PARADOXALĂ)	85
Robert Benne	
Răspunsuri:	
Un răspuns anabaptist: Thomas W. Heilke	123
Un răspuns al bisericii afro-americane: Bruce L. Fields	129
Un răspuns reformat: James K. A. Smith	135
Un răspuns catolic: J. Brian Benestad	141

Capitolul trei	
CONCEPȚIA (PROFETICĂ) A BISERICII AFRO-AMERICANE	147
Bruce L. Fields	

Răspunsuri:

Un răspuns anabaptist: Thomas W. Heilke	191
Un răspuns luteran: Robert Benne	197
Un răspuns reformat: James K.A. Smith	201
Un răspuns catolic: J. Brian Benestad	205

Capitolul patru	
CONCEPȚIA REFORMATĂ (TRANSFORMAȚIONISTĂ)	209
James K.A. Smith	

Răspunsuri:

Un răspuns anabaptist: Thomas W. Heilke	247
Un răspuns luteran: Robert Benne	253
Un răspuns al bisericii afro-americane: Bruce L. Fields	257
Un răspuns catolic: J. Brian Benestad	263

Capitolul cinci	
CONCEPȚIA CATOLICĂ (SINTETICĂ)	269
J. Brian Benestad	

Răspunsuri:

Un răspuns anabaptist: Thomas W. Heilke	313
Un răspuns luteran: Robert Benne	319
Un răspuns al bisericii afro-americane: Bruce L. Fields	323
Un răspuns reformat: James K.A. Smith	329

Concluzie	
MĂRTURIA CREȘTINĂ ÎN SPAȚIUL PUBLIC	333
Amy E. Black	
CONTRIBUTORI	355
INDEX TEMATIC	359
INDEX DE NUME	363

TRADIȚII CREȘTINE ȘI ANGAJAMENT POLITIC

AMY E. BLACK

De-a lungul secolelor, creștinii au ridicat întrebări privind relaționarea față de autoritățile politice și față de cultură, în general. Urmașii lui Hristos Îi datorează loialitate absolută lui Dumnezeu, cu toate acestea, în calitate de cetățeni ai acestei lumi, ei au de asemenea drepturi și responsabilități.

Fariseii și irodienii chiar au încercat să Îl atragă pe Isus în controversele politice ale zilelor Lui. Considerând că orice răspuns I-ar fi adus foarte probabil necazuri, ei sperau să-L păcălească pe Isus spre a face o afirmație periculoasă, întrebând: „Spunene ce crezi: este îngăduit săi dăm bir cezarului sau nu?” (Mt. 22:17).

Nedorind să muște momeala lor, Isus a răspuns printr-o poruncă și o întrebare. În primul rând, le-a cerut să-I arate o monedă folosită pentru a plăti birul, iar apoi i-a întrebat al cărui chip îl purta moneda. Când I-au răspuns că moneda purta chipul și inscripția cezarului, El a oferit acest răspuns enigmatic: „Dați dar cezarului ce este al cezarului, și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu!” (Mt. 22:21). Prin acest răspuns, Isus a refuzat să ia

partea cuiva în apriga dezbatere politică a vremii Lui – privind birul – și „a implicat faptul că loialitatea față de o guvernare păgână nu era incompatibilă cu loialitatea față de Dumnezeu”.¹

La fel ca în vremea lui Isus, debaterile politice de azi, asupra unei game largi de chestiuni, separă oamenii, inclusiv pe cei din Biserică. Astfel, creștinii încă dezbate ce înseamnă a da cezarului ce este al cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu. Câteva tradiții istorice au oferit interpretări variate asupra măsurii în care urmașii lui Hristos ar trebui să se implice alături de autoritățile politice și asupra a ce înseamnă să fie cetățeni fideli. Cu toate acestea, mulți creștini nu își dau seama în ce fel îi pot călăuzi aceste bogate tradiții în a gândi mai profund relația dintre credința lor și politică. Această carte prezintă cinci dintre aceste tradiții istorice ale gândirii politice creștine, tradițiile: anabaptistă, luterană, afro-americană, reformată și catolică.

Cinci tradiții în dialog

Nu orice tradiție teologică are un set de învățături robuste și specifice pe care le-am putea numi „teologie politică”, dar mai ales patru dintre acestea (catolică, reformată, luterană și anabaptistă) ies în evidență prin influența lor durabilă asupra discuțiilor despre Biserică și stat de-a lungul multor secole. O a cincea tradiție, cea a bisericii afro-americane, este înrădăcinată în mod particular în Statele Unite și cu toate că reprezintă o

¹ Gordon J. Wenham et al. (ed.), *New Bible Commentary: 21st Century Edition*, Leicester/Downers Grove, InterVarsity Press, 1994, p. 933.

perspectivă teologică distinctă, pe lângă un set de practici comunitare, este adesea discutată în izolare sau complet ignorată.

Cartea de față pune aceste cinci abordări în dialog, aliniindu-le de-a lungul unui spectru ce reprezintă măsura implicării creștinului în politică. Împrumutând termeni din lucrarea clasică a lui H. Richard Niebuhr, *Cristos și cultura*², eseurile din această carte schițează cinci concepții diferite asupra relației dintre Biserică și politică.

Tradițiile creștine reprezentate în acest volum sunt bogate și diverse. Deși majoritatea sunt centrate istoric asupra lucrărilor unei persoane anume sau a unui grup restrâns de gânditori, fiecare tradiție s-a dezvoltat și a suferit modificări de-a lungul secolelor. Denominațiile luterane moderne, spre exemplu, se inspiră profund din ideile prezente în scrierile și învățăturile lui Martin Luther. În același timp însă, ele au dezvoltat doctrine și practici care tratează situații și contexte de neînțeles în epoca lui Luther și se îndepărtează de ceea ce Luther și-ar fi putut imagina. Trăinicia și adaptarea fiecăreia dintre tradițiile din această carte, în ciuda contextelor politice în schimbare majoră, subliniază valoarea lor pentru înțelegerea nu doar a contextelor trecute, ci și a celor prezente și viitoare.

² Abordarea lui Niebuhr a fost criticată în multe cercuri, mai ales de către aceia care susțin că descrierile sale asupra diferitelor tradiții sunt nedrepte pentru a favoriza perspectiva sa transformaționistă. Deși multe dintre aceste critici au un anumit merit, termenii săi descriptivi le sunt familiari multora și oferă o bază utilă spectrului nostru de concepții. El admite că aceste tipuri sunt suprasimplificate, dar demonstrează felul în care acestea ne pun în legătură cu motive cheie ce reapar adesea în deciziile fundamentale pe care le iau oamenii privind maniera de a relaționa Biblia și cultura. (Traducerea românească a lucrării: Richard H. Niebuhr, *Cristos și cultura*, trad. Teofil Stanciu, Oradea, Casa Cărții, 2021)

Fiecare dintre colaboratorii acestui volum scrie din interiorul unei perspective particulare, având o conștiință acută a variațiilor acelei perspective, a punctelor sale tari și a slăbiciunilor sale. Autorii nu intenționează să vorbească în numele întregii lor tradiții. În schimb, ei scriu din propria perspectivă, oferind intuiții asupra manierelor în care tradițiile lor istorice determină gândirea relației dintre credința creștină și politică. Eseurile lor și răspunsurile pe care și le oferă unul altuia oferă o bogată introducere privind felurile în care, peste timp și tradiții, creștinii au înțeles atât relația dintre Biserică și stat, cât și locul adecvat al participării politice individuale și colective.

Ca pregătire pentru descrierile detaliate ale colaboratorilor noștri, voi descrie aici succint câteva dintre pozițiile fundamentale ale diferitelor concepții. Precum este și ordinea eseurilor care urmează, voi începe cu tradiția anabaptistă, care pledează pentru separarea cea mai strictă a Bisericii de politica seculară, continuând cu fiecare concepție de-a lungul spectrului și voi încheia cu tradiția catolică, care este cea mai deschisă spre angajarea Bisericii în viața politică.

Spectrul concepțiilor: descrieri introductive

Gândirea politică anabaptistă

Anabapțiștii se află pe latura spectrului care pledează pentru implicarea cea mai limitată posibil a creștinului în politică. Această tradiție a luat naștere în secolul al XVI-lea, atunci când

un grup de „reformatori radicali”, incluzându-l pe Menno Simons, s-au pronunțat împotriva botezului copiilor, care era caracteristic bisericilor de stat din acea vreme, învățând că botezul era rezervat credincioșilor adulți. Anabapțiștii timpurii au avut de înfruntat suferințe intense, persecuții și chiar execuții din cauza convingerilor lor, o moștenire care a modelat profund gândirea politică anabaptistă.

Când vine vorba despre prezentarea tradiției anabaptiste, găsesc folositor să menționez pe scurt felul în care anabapțiștii diferă de bapțiștii moderni. Anabapțiștii își trag rădăcinile dintr-o mișcare de reformă radicală din Elveția secolului al XVI-lea. Deși istoria este încă întrucâtva dezbătută, mulți istorici plasează apariția bapțiștilor moderni în cadrul mișcărilor care s-au ivit, în secolul al XVII-lea, în rândul puritanismului și separatismului englez.³

Cele mai mari două curente care au apărut astfel, bapțiștii generali și bapțiștii particulari, difereau în privința perspectivei lor asupra ispășirii, dar împărtășeau convingerile privind botezul credincioșilor, autonomia adunării locale și libertatea religioasă. Gândirea anabaptistă a influențat clar mișcarea baptistă, dar cele două tradiții sunt destul de distincte. Tradiția baptistă pune accent pe individ, în timp ce tradiția anabaptistă se concentrează asupra comunității. Deși bapțiștii moderni au avut înclinația de a pleda pentru separarea Bisericii de stat, nu au adoptat principiul nonviolenței sau practica specific anabaptistă de a se abține de la interacțiunea cu guvernul, în cazuri

³ W. David Buschart, *Exploring Protestant Traditions: An Invitation to Theological Hospitality*, Downers Grove, IVP Academic, 2006, p. 146.

precum serviciul militar, candidatura pentru funcții publice sau jurămintele publice.⁴

Tradiția anabaptistă accentuează viața și învățătura lui Isus, exprimată cel mai deplin în Predica de pe Munte. Isus a învățat explicit ce înseamnă a oferi prioritate iertării și harului – chiar până în punctul iubirii dușmanilor noștri. Isus a personificat această învățătură prin respingerea tendințelor violente ale zeloților, prin refuzul de a se opune propriei morți și prin oferirea vieții sale ca răscumpărare pentru alții.

Prin urmare, anabapțiștii au luat o poziție de nonviolență; ei nu susțin folosirea forței letale sau coerciția, fie în mâinile indivizilor, fie în cele ale guvernului. Acest angajament față de pacifism include respingerea chiar și a violenței destinate autoapărării, recunoscând că suferința și durerea ar putea urma acesteia: „Pentru anabapțiști, non-rezistența nu a fost o strategie calculată de supraviețuire, ci un principiu de viață și conduită creștină; o etică presupusă nonpolitică a Împărăției revelată de Hristos”.⁵ O asemenea poziție reclamă o pacificare radicală într-o epocă violentă.

Deoarece acțiunile guvernamentale sunt întinate atât de mult de violență, anabapțiștii au o relație stingheră cu politica. Ei afirmă cu fermitate că Biserica ar trebui să deschidă calea spre imitarea acțiunilor lui Isus. Pentru mulți din cadrul acestei tradiții, o asemenea poziție conduce la o separare completă de

⁴ Glen H. Stassen, „Anabaptist Influence in the Origin of the Particular Baptists”, în *Mennonite Quarterly Review*, 36, 4, Octombrie 1962, p. 34.

⁵ Werner O. Packull, „An Introduction to Anabaptist Theology”, în David V. N. Bagchi și David Curtis Steinmetz (ed.), *The Cambridge Companion to Reformation Theology*, Cambridge, Cambridge University Press, 2004, p. 209.

activitatea statului și la convingerea că indivizii nu ar trebui să ia parte la guvernare din cauza puterii ei coercitive.

Alți anabapțiști permit unele forme de implicare politică, având așteptarea că presuposițiile creștine vor modela toate interacțiunile politice și că credincioșii se vor opune violenței în orice formă. Ei realizează că această poziție este improbabil să conducă la succes politic și se confruntă cu faptul că non-violența ar putea atrage după sine o mai mare oprimare. Prin toate aceste acțiuni, ei indică înspre mărturia lui Isus, care a suferit și i-a chemat pe urmașii Săi să facă la fel.

În loc să privească la guvern ca la un agent al schimbării, gândirea anabaptistă subliniază centralitatea Bisericii și chemarea ei de a sluji ca o comunitate alternativă care întrupează adevărurile Evangheliei. Biserica nu ar trebui să caute să influențeze domeniile sociale și politice mai largi, cât ar trebui să fie o etică socială distinctă, care prefigurează Împărăția lui Dumnezeu în toată specificitatea ei de a fi asemenea lui Hristos. Așadar, Biserica nu se poate angaja pur și simplu în politică sau în violență în termenii lumii. Iubirea de Dumnezeu și de semenii trebuie să cuprindă fiecare creștin și Biserică în orice context. Aceasta solicită o voce contra-culturală și o comunitate unită care trăiește în lumina poruncilor radicale ale lui Isus.

Gândirea politică luterană

Tradiția luterană își are obârșia în mare măsură, deși nu exclusiv, în învățăturile lui Martin Luther. Elementele fundamentale ale tradiției luterane includ accentul pe îndreptățirea doar prin

credință, realitatea păcătoșeniei umane, semnificația Cuvântului și a sacramentelor, „doctrina celor două împărății” și vocația.

Luteranii fac distincție între viața în societate, orânduirea creației destinată tuturor oamenilor și orânduirea evanghelică a răscumpărării, care este oferită poporului lui Dumnezeu. Dumnezeu a ales să guverneze împărăția pământească prin legi și principii universale care pot fi adecvat reglementate de către instituții conducătoare. Dar efortul și legile omenești nu pot răscumpăra inimi păcătoase. Faptele bune ar trebui să fie un răspuns la dragostea lui Dumnezeu, nu eforturi care să merite mântuirea.

Tradiția luterană avertizează împotriva pericolelor confuziei între cele două sisteme – împărăția creației și Împărăția răscumpărării. Oamenii pot privi greșit la Lege ca un mijloc al mântuirii sau pot transforma dragostea lui Dumnezeu într-o normă etică pământească.

Potrivit învățăturii luterane, statul a rezultat în urma efectelor căderii umanității în păcat, dar există spre a îndeplini scopul stabilit de Dumnezeu de a restrânge răul, de a proteja cetățenii și de a urmări dreptatea, fapt care uneori implică folosirea legitimă a forței. Creștinii pot lua parte la guvernare, deoarece guvernarea este mijlocul prin care Dumnezeu conduce o lume căzută, iar creștinii își pot îndeplini chemarea de a-și iubi aproapele prin a ajuta guvernul să urmeze cu eficacitate înfăptuirea dreptății și pedepsirea răutății.

Ca instituție, Biserica este chemată să-și mențină concentrarea asupra Evangheliei răscumpărării, predicării Cuvântului lui Dumnezeu și administrării sacramentelor, în loc să-și pună

nădejdea ultimă în puterea temporară și limitată a guvernului sau în transformarea culturală. Astfel, Biserica instituțională se abține de la implicare directă în politică, concentrându-se în schimb asupra formării inimilor creștinilor spre a iubi și sluji oamenilor, așa cum se cuvine. Mai mult decât atât, creștinii duc puterea lui Hristos oriunde trăiesc sau lucrează, așadar nicio activitate sau slujbă nu scapă puternicei influențe a Evangheliei.

Doctrina luterană a vocației acordă o importanță sacră oricărei ocupații, activități sau sfere a vieții. Unii creștini vor fi chemați să împărtășească lumii preocupările sociale ale Bisericii și „să traducă preocupările Cuvântului lui Dumnezeu în argumente adecvate guvernării civile”⁶.

Gândirea politică a bisericii afro-americane

În mijlocul spectrului nostru se află biserica afro-americană. Spre deosebire de celelalte tradiții discutate în această carte, biserica afro-americană este în mod specific americană. Trecând obișnuitele granițe denominaționale, această tradiție își are rădăcinile în răspunsul dat de afro-americani tragicei lor istorii. Pentru o bună parte a istoriei americane, albi au căutat să domine toate aspectele vieții persoanelor de culoare, inclusiv practica lor religioasă. Din punct de vedere istoric, denominațiile afro-americane s-au ivit din această opresiune, producând spații sigure pentru ca afro-americanii să se închine liber și independent.

⁶ „Render unto Caesar... and unto God: A Lutheran View of Church and State”, în *A Report of the Commission on Theology and Church Relations of the Lutheran Church – Missouri Synod*, St. Louis, The Lutheran Church – Missouri Synod, 1995, p. 67.

Data fiind această istorie complexă, biserica afro-americană este cel mai bine poziționată în mijlocul spectrului nostru. Experiențele istorice ale afro-americanilor au format în chip iremediabil felul în care ei privesc Biserica, guvernul și societatea mai largă. Confruntarea cu mari opresiuni a adus totuși o mărturie deosebită pentru o oarecare eliberare, această tradiție este destul de conștientă de potențialele beneficii și lipsuri ale acțiunii guvernamentale.

Piesa centrală a acestei tradiții este crucea, o evocare a privirii suferinței umane în lumina Aceluia care S-a confruntat cu cea mai mare suferință spre a-i elibera pe alții de ea. Având în minte crucea și realitățile vieții, biserica afro-americană accentuează compasiunea lui Dumnezeu pentru cei marginalizați, cei de jos, „acești foarte neînsemnați”. Ținând cont de păcatul și suferința care afectează oamenii și instituțiile acestei lumi, această tradiție rostește adevărul în fața puterii cu o voce profetică.

Scopul bisericii afro-americane în politică – precum și în restul vieții – constă în urmărirea neobosită a eliberării, dreptății și reconcilierii. Această tradiție are o perspectivă amestecată asupra rolului guvernului. Pe de o parte, ea accentuează rolul pozitiv pe care guvernul îl poate juca în slujba dreptății, în urmărirea binelui pentru toți oamenii și în promovarea reformei și a reconcilierii. Pe de altă parte, biserica afro-americană este profund conștientă că puterea poate reprezenta un mijloc de oprimare, deoarece oamenii din rândul ei au experimentat acest lucru în mod nemijlocit.

Biserica afro-americană are înclinația de a nu privi Biserica sau politica într-un sens individualist: viața este un demers

comun și cu toții trebuie să joace un rol. Biserica este astfel destinată să urmărească o dreptate holistică în calitate de comunitate și să slujească drept voce unită pentru pace. Această perspectivă comunitară atrage atenția asupra nedreptăților instituționale și păcatelor sistemice, așa cum sunt acestea evidențiate îndeosebi de rasism, și urmărește transformarea instituțiilor sociale și politice. Păcatele colective solicită schimbări structurale instituite prin mijloace politice. Astfel, o parte centrală a misiunii Bisericii este aceea de a fi o voce pentru această reformă comunitară.

În demersul de a aplica miezul Evangheliei la circumstanțele vitrege ale vieții și relaționărilor umane, biserica afro-americană pledează cauza celor săraci și marginalizați, cu speranța că răscumpărarea și reconcilierea pot fi realizate prin harul lui Dumnezeu. În acest punct, Biserica este mai activă politic decât în tradițiile anabaptistă și luterană, dar mai puțin cuprinzătoare și optimistă decât tendințele reformate și catolice. Mai presus de orice, biserica afro-americană își pune speranța ultimă în Împărăția veșnică a lui Dumnezeu, în care pacea și dreptatea vor domni în cele din urmă și toate lucrurile vor fi îndreptate.

Gândirea politică reformată

Tradiția reformată s-a dezvoltat din gândirea reformatorilor protestanți ai secolului al XVI-lea, incluzându-i pe Ulrich Zwingli, Jean Calvin și John Knox. Această tradiție accentuează suveranitatea supremă a lui Dumnezeu asupra tuturor lucrurilor, incluzând oamenii, Biserica și guvernele. Nimic nu se află în afara susținătoarei providențe a lui Dumnezeu și nimeni

altcineva nu merită să primească slava cea mai înaltă datorată lui Dumnezeu. În centrul tradiției reformate se află narațiunea creației, căderii și răscumpărării, o perspectivă care îi ajută pe creștini să înțeleagă relația lui Dumnezeu cu umanitatea.

Gânditorii reformați subliniază faptul că Dumnezeu a creat lumea într-o stare foarte bună, înzestrând-o cu frumusețe și oferind oamenilor abilitatea și responsabilitatea de a umple pământul și de a înmulți binele din el. Totuși, oamenii poartă cicatricile căderii – rănilor depravării ce afectează fiecare aspect al vieții, inclusiv politica. În mila Sa, Dumnezeu le permite păcătoșilor separați de Hristos să facă binele prin intermediul harului comun – un dar care le permite oamenilor păcătoși să trăiască cum se cuvine și să primească binecuvântări pământești, „să dezvolte multe virtuți și să exprime multe adevăruri”.⁷

Harul special al lui Dumnezeu în Hristos oferă singura cale de a obține o poziție dreaptă în fața lui Dumnezeu. Acest fel de har aduce cea mai completă manifestare a răscumpărării lui Dumnezeu în această lume. Le permite indivizilor să afle unirea cu Hristos și iertarea păcatelor. Prin contrast, harul comun dă naștere posibilității existenței unor instituții precum guvernul, care pot acționa înspre binele oamenilor. În timp ce răscumpărarea totală nu este posibilă în viața pământească, creștinii ar trebui să fie agenți ai reînnoirii și restaurării, chiar în vreme ce tânjesc după armonia deplină și slava care vor veni în veșnicie.

Guvernarea este astfel un dar bun de la Dumnezeu, un dar care, împreună cu alte instituții fundamentale ale societății

⁷ Corwin Smidt, „Principled Pluralist Perspective”, în P. C. Kemeny (ed.), *Church, State, and Public Justice: Five Views*, Downers Grove, IVP Academic, 2007, p. 131.

precum școli, biserici, familii, afaceri și munca în general, poate fi un agent al transformării. Deoarece Dumnezeu a instituit guvernarea, ascultarea de guvern este o expresie a ascultării de Dumnezeu. Pe de altă parte, „a disprețui guvernarea omenească înseamnă a disprețui providența care a instituit acea guvernare”.⁸ Creștinii sunt chemați să se implice în lume în toate dimensiunile ei, să răspândească puterea transformatoare a Evangheliei în fiecare domeniu al vieții și să permită luminii lui Hristos să strălucească din ce în ce mai aprins în societatea largă.

Din această perspectivă teologică rezultă că Biserica poate pleda explicit pentru convingeri și politici în domeniul public, recunoscând faptul că succesul nu poate fi forțat sau garantat. Creștinii îi pot iubi pe toți oamenii în tot locul, în timp ce realizează pe deplin că doar crucea lui Hristos are puterea de a mântui. Guvernul ar trebui să promoveze dreptatea și binele comun, iar creștinii ar trebui să aibă așteptări temperate asupra a ceea ce guvernul poate sau nu poate face.

Gândirea politică catolică

Capătul opus al spectrului este locul unde se ancorează gândirea politică catolică, cea mai veche tradiție dintre cele discutate aici. Nucleul acestei tradiții este centrat pe unitatea și misiunea Bisericii, cu un accent asupra întrupării și a sacramentelor.

Catolicii accentuează că întruparea lui Isus Hristos scoate în evidență demnitatea umanității prin luarea de chip omenesc a

⁸ David C. Steinmetz, *Calvin in Context*, New York, Oxford University Press, 1995, p. 204-205.

Fiului lui Dumnezeu. După cum Hristos a venit pe pământ și a trăit printre noi, tot așa Dumnezeu a conceput toți oamenii spre a trăi în comuniune profundă, asumându-și responsabilitatea pentru nevoile fiecăruia și pentru lumea creată a lui Dumnezeu. Sacramentele îi leagă fizic pe credincioși de Hristos drept centru al vieții în Biserică. Ele oferă, de asemenea, ritmuri regulate ale formării perspectivei noastre în jurul lui Hristos și al Bisericii.

Aceste principii ajută la conturarea unor elemente de bază ale doctrinei sociale catolice (DSC), o tradiție care așterne principiile fundamentale pentru implicarea în societate. DSC identifică șapte teme centrale ale poziționării Bisericii în raport cu lumea: demnitatea întregii vieți omenești; chemarea la familie, comunitate și participare; drepturi și responsabilități; grija preferențială pentru cei săraci și vulnerabili; demnitatea muncii; solidaritatea; grija pentru creația lui Dumnezeu.⁹

Deoarece toți oamenii sunt creați după chipul lui Dumnezeu, viața umană este sacră. Toți oamenii și toate instituțiile ar trebui să protejeze viața umană și să susțină demnitatea umană. Dumnezeu a creat umanitatea spre a trăi și a se dezvolta în comunitate, începând cu relațiile fundamentale ale căsătoriei și familiei și extinzându-se în afară către alte forme ale comunității. Drepturile și responsabilitățile indică felul în care dreptatea ar trebui să guverneze viața pe pământ. Preocuparea deosebită față de săraci este modelată după iubirea jertfelnică a lui Hristos

⁹ US Conference of Catholic Bishops, „Seven Themes of Catholic Social Teaching”, <http://www.usccb.org/beliefs-and-teachings/what-we-believe/catholic-social-teaching/seven-themes-of-catholic-social-teaching.cfm> (accesat la 27 aprilie 2015).

și grija pentru „acești foarte neînsemnați”. Demnitatea muncii și drepturile muncitorilor dau semnificație vieții într-o lume căzută, fac aceasta prin susținerea căilor principale de a participa în creație. Solidaritatea leagă membrii comunităților în dedicarea mutuală spre binele comun.

În cele din urmă, Biserica Catolică învață grija față de creație; oamenii au responsabilitatea de a fi buni custozi ai lumii create de Dumnezeu.

Avându-și sursa în învățătura lui Toma de Aquino (și, prin intermediul lui, în Aristotel), gândirea politică catolică recunoaște natura esențialmente politică a vieții omenești, în vreme ce evidențiază responsabilitatea statului de a cultiva binele comun. Susținând ambele idei, această tradiție promovează natura dată de Dumnezeu instituțiilor guvernamentale și privește statul prin lentilele dezvoltării umane, care are dimensiuni atât individuale, cât și comunitare. Astfel, Biserica încurajează cetățenii să participe la guvernare ca mijloc de a avansa binele comun pentru toți oamenii. *Catehismul Bisericii Catolice* conturează trei obligații specifice ale tuturor cetățenilor creștini: votul, apărarea propriei țări și plățirea impozitelor.¹⁰ Datoria față de țară trece dincolo de granițe naționale către întreaga comunitate a lumii, mai ales înspre scopul promovării păcii.

Deși tradiția catolică urmărește multe căi prin care Biserica și statul pot și ar trebui să lucreze împreună spre atingerea de scopuri comune, ea pledează de asemenea că cele două ar trebui să rămână separate pentru a proteja libertatea religi-

¹⁰ *Catehismul Bisericii Catolice*, București, Arhiepiscopia Romano-Catolică de București, 1993, nr. 464.

oasă. Mai presus de orice, Biserica are un scop transcendent pe care doar ea îl poate îndeplini – de a-L urma pe Hristos și de a promova Evanghelia. Guvernul are un rol necesar și important, dar nu poate satisface de unul singur toate nevoile sociale. Principiul subsidiarității susține valoarea altor instituții și asociații – precum biserici, familii și grupuri comunitare – în vederea îndeplinirii rolurilor lor specifice la nivelurile locale cele mai apropiate, adecvate pentru a satisface nevoi sociale. Angajamentul creștin în politică este astfel ținut în tensiune cu o dedicare față de o viață sacramentală modelată de Biserică.

Structura cărții

Capitolele ce urmează vor descrie fiecare dintre aceste tradiții cu detalii mult mai ample. Totuși, autorilor li s-a cerut să se concentreze asupra câtorva elemente importante atunci când își prezintă propria tradiție.

În primul rând, fiecare schițează succint evoluțiile istorice ale tradiției lor, consemnând unele principii fundamentale și unele elemente teologice distincte.

De asemenea, fiecare capitol ia în considerare concepția tradiției privitoare la rolul guvernului: este aceasta fundamental optimistă, subliniind modurile în care guvernul promovează dezvoltarea umană și contribuie la binele comun; pesimistă, concentrându-se asupra rolului guvernului în a restrânge efectele păcatului; sau o combinație între cele două?

Fiecare autor demarchează și măsura în care fiecare creștin ar trebui să participe la guvernare și în politică, precum și rolul pe care ar trebui să îl joace bisericile în a aborda întrebările politice.

Confruntarea cu aceste întrebări ajută la schițarea semnelor distincte ale fiecărei perspective, dar se concentrează în principal asupra teoriei care animă fiecare concepție. Pentru a ajuta cititorul să înțeleagă mai multe despre felul în care aceste tradiții diferite și-au pus în practică gândirea politică, fiecare capitol se încheie cu un scurt studiu de caz care ilustrează maniera în care o anume perspectivă influențează dezbaterile de politici privind sărăcia pe plan intern.

După ce fiecare autor își prezintă propria tradiție, ceilalți autori vor oferi scurte răspunsuri pentru a avansa conversația prin identificarea punctelor de acord și dezacord.

Cartea se încheie cu reflecții care ajută la plasarea fiecăreia dintre aceste tradiții istorice în contextul politicii americane contemporane.

În aceste vremuri politice complexe este ușor să pierzi din vedere principiile care pot oferi o temelie folositoare pentru o semnificativă implicare politică creștină. Cele cinci tradiții prezentate în acest volum au petrecut secole luptându-se cu întrebări privind rolul adecvat al guvernului, drepturile și îndatoririle cetățenilor și locul creștinului în politică și guvernare.

Vă invit să învățați din această istorie și să explorați aceste cadre diferite, căutând puncte de acord și dezacord ce vă pot ajuta să vă configurați propria concepție despre relația dintre Biserică și politică.